

Egészségügyi továbbképző és szakosító intézet

Az egészségügyi miniszter rendeletet adott ki egészségügyi központi továbbképző és szakosító intézet létesítéséről. Az új, országos intézmény — amely Budapesten, a Makarenko utca 15. szám alatt működik — fő feladata lesz az ápolónők, szülésznők, mûtösök, közegészségügyi és járványügyi ellenörök és más egészségügyi dolgozók középfokú továbbképzése. A hallgatók egyéves időtartamú tanfolyamokon vesznek majd részt, amelyekben a saját területükre vonatkozó újabb fontos tudnivalókat sajátítják majd el. Ezenkívül az egészségügyi más területein — gyermek-, ideg- és elméápolói,

csecsemőgondozói, védőnői stb. — is tovább képezhetik magukat. Az új intézet részben bentlakásos, illetve területi, gyakorlati továbbképzést biztosít. Az intézményekben már a vezető nővérek, az intenzív terápia osztályokon tevékenykedő egészségügyi dolgozók és a mentő-sők oktatása megkezdődött. Az intézmény területi tanulmányi és szervezési osztálya arról is gondoskodik majd, hogy a vidéki és budapesti nagyobb egészségügyi intézményekben helyi tanfolyamok keretében oldják meg az egészségügyi munkáinak középfokú szakmai továbbképzését.

Idegenforgalom a végvárban

Kulturális idegenforgalmi központot alakítanak ki egyik legszebb középkori erődítményünkben, a sárvári várban.

Az egykori, ötszög alakú végvárban múzeumot, járási és városi könyvtárat rendeztek be. A török háborúkat ábrázoló, nagyméretű csataképekkel ékesített híres díszteremben, a kék-szalomban és még néhány helyiségben állítják majd ki a Nádasdy múzeum iparművészeti gyűjteményét és helytörténeti néprajzi anyagát. A Rába-parti település nagy idegenforgalmára tekintettel szállodát is berendeznek a várban. (MTI)

Szxebomba a kirakatban

Elvek és arányok a művelődéspolitikában

Senki sem panaszkodhat amiatt, hogy kulturális életünk nem eléggé színes, nem eléggé mozgalmas. Egy pillantás a színházak, mozik plakátjaira, a könyvesboltok kirakataira, s ha máshonnan nem, ezekből a futó pillantásokból is meggyőződhetünk: a színházakban, mozikban, könyvesboltokban szinte majdnem minden kapható, amit az alkotóművészek nálunk és szerre a világon, főként nyugatra és keletre lőttek. Könyvkiadásunk választékán — mint a beszámolókból olvasható — még a nálunk járt nyugati lapkiadók is megdöbbennek. Szürkesznek, egyhangúnak, unalmasnak képzelték kulturális életünket. Magától értetődik, nem dicsekvésük, hanem pusztán tényként hivatkoznak erre; eredményeink értékeléséhez nincs szükség efféle segítségre.

itt nyilvánvalóan az alakítás-formálás. Erre a mai művelődéspolitikai alkalmasabb, mint a régi, sőt csak ez alkalmas.

Enért szögezte le — helyesen és hangsúlyozottan — az MSZMP X. kongresszusa, hogy kultúrpolitikánk alapelvein nem szükséges változtatni. Feltétlenül szükséges viszont — az alapelvek érvényességét nem érintő — bizonyos aránytalanságokon változtatni. Nem mindegy ugyanis, hogy a támogatott és megtört művészeti alkotások milyen mennyiségben és módon kerülnek a közönség elé. Nyilvánvaló, hogyha a kulturális élet központjába azok a művek kerülnek, amelyek a művelődéspolitikai szempontjaiból a megtört kategóriájába tartoznak, torzulást okoznak, még akkor is, ha statisztikai szempontból nem hiányoznak innen a támogatott, tehát a szocialista eszme terjedése tekintetében fontos alkotások.

Ilyen torzulásról természetesen nincs szó. Nem kell azonban különösebben elmélyült vizsgálódás ahhoz, hogy megállapítsuk: az utóbbi időben a tévé és a mozi műsorában, és másutt is, nagyobb hangsúlyt kaptak a tartalmatlan, üres, csak a felületes „szórakoztatásra” alkalmas művek, nem ritkán giccses, sőt izléstelenségek. A X. pártkongresszus felszólalói is foglalkoztak ezzel a kérdéssel, rámutatva, hogy mindenekképpen szükséges ezeken az aránytalanságokon változtatni.

Nem tudja a jobb kéz...

Persze nem könnyű utána járni, hogy is keletkeznek ezek az ellentmondások.

Ókrös László

A munkaverseny hétköznapijai

Valamivel mindig többet...

Tavaly sok apópót adott a munkaversenyek: jubileumok, Lenin-centenárium, majd a pártkongresszus. S egy sajnálatos esemény is inspirálta a szocialista brigádokat, árvíz veszélyeztetése a Tisza völgyét, segíteni kellett, s megszüntetni a termelés elmaradását. Sikeresen bírták az emberek környezetünkben a veszéllyel, teljesítették kötelezettségeiket.

Sokan vannak

A Tisza Bútoripari Vállalat szegedi gyárában Juhász László igazgatóval beszélgettünk a munkaverseny hétköznapiiról. Több kollektívát különösen dicsőően emlegették:

— Börcsök Imre brigádjának mozgékony, igen jól és gyorsan reagálnak mindenre. Tavalyi példáikat sorolhatnám bizonyításokként; részt vettek az árvíz elleni védekezésben, segítettek a károsultaknak, s egy tévét ajándékoztak a szabócsill területnek, s megszüntették a termelés elmaradását a gyárban. De több, jó szocialista brigád is dolgozik gyárunkban. Szécsényi Sándor szerelő csoportja most kezd talpra állni. Nyerges András kollektívájá szinten példamutatóan dolgozik, de mondhatnám a Felszabadulás nevet viselő női brigádot is, amelynek ugyan férfi a vezetője, Molnár István.

Sokan vannak a bútorgyárban, akiknek a nevét le kellene írni. December utolsó munkanapján a Börcsök-brigád tagjai leültek kis baráti beszélgetésre a gyár vezetőivel, s egyöntetűen kijelentették: „Ha bármikor is bármilyen gondja, vagy baja van a vállalatnak, csak szóljanak, megadunk minden segítséget, ami tőlünk telik.” Szép kijelentés, akár programnak is beillik egy szocialista kollektívá részéről.

Még csak tervezgetnek

A Börcsök-brigád a szerkezeti megmunkálást végzi a bútorgyárban. Munkájuk a technológiai sor közepén helyezkedik el, de éppen ezért a legfontosabb. Bírálják az előkészítőket és meghatározzák a befejező szerelők eredményét. Mít mond a brigád vezetője?

— Még csak tervezgetünk — válaszolja —, egyelőre folytatjuk a tavalyi vállalatok teljesítését. Ebben az évben szeretnénk nagyobb eredményeket elérni, mint a múlt évben.

— S mit tervezgetnek?

— A termelésben megtartjuk a 104—105 százalé-

kos teljesítést, vagy annál többet, hiszen nekünk se mindegy mennyi a kereset. Húsz óra társadalmi munkát ajánlunk fel ebben az évben is, s arra törekszünk, hogy minőségi kifogás kevesebb legyen, bár tavaly se vallottunk szegényt.

A brigádvezető elmondta még, hogy Puckó György kollégájuk sikeresen folytatja tanulmányait a faipari technikumban, s van egy szép tervek is: külföldre szeretnének kirándulást tenni 1971-ben. Az anyagi alapot valószínű ki-ki alapon teremtik meg, de az is lehet, hogy túlmunkával szereznek rá pénzre.

Kívánságok

Emlékeztem a gyár igazgatóját arra, hogy a brigád tagjai a „hívó szóra várnak”, van-e a gazdasági vezetőknek kérése?

— Van — mondja Juhász László. — Sorolom: a termelési terv jó teljesítését kérjük munkásainktól, s ebben benne van a hazai és a külföldi igények pontos kielégítése is. Szeretnénk, ha olyan bútorkat készítenének, amelyek tovább öregbítik a szegedi gyár hírnevét. Segíteni tudnak a fejlesztési program sikeres teljesítésében is, hogy jobb körülmények közé kerüljünk. Ebben a szocialista brigádok társadalmi munkát is vállalhatnak. A vasvázas épületek szerelésében, összerakásában. A TMK-ban dolgozó lakatosok már jeleztek, hogy bekapcsolódnak a munkaversenybe és a vaszerkezetek összerakásánál ott lesznek.

F-03 és Sz-16 az új nemesítésű szegedi fűszerpaprikák

Az idén már nagyüzemileg termesztik

Szegeden, a Gabonatermesztési Kutató Intézetben dr. Erdel István — tudományos munkatársaival — két olyan fűszerpaprika-fajtát nemesített ki, amelyek több éven keresztül nagyüzemi próbatermesztésben beváltak és az idén már néhány közös gazdaságban elterjesztésre kerülhetnek. Az egyik a szegedi F-03-as államilag előzetesen elismert csipős fűszerpaprika a rendkívül viszonylagos 1970-es esztendőben is jól vizsgázott. Az ismert fajtánál előnyösebb, mert természhozama azonos, festéktartalma viszont mintegy harminc százalékkal magasabb.

A csipősségmentes paprikafajták között a legújabb az Sz-16-os azért kerülhet nagyüzemi termesztésre, mert most már bebizonyosodott, hogy a meglévőknél korábban érési és az első szedéskor sokkal nagyobb termést ad a hagyományos fajtáknál. Ez rendkívül előnyös, mert az elmúlt idényhez hasonló október eleji ősz fa-gyok a második, illetve a harmadik szedés termését már veszélyeztethetik. Festéktartalmában is felülmúlja a köztermesztésben levő fajtákat. Mivel egyszerre nagy termést ad, a tudományos kutatók lehetségesnek tart-

A bőség zavara

A választéknak ez a bősége néha már zavarbaejtő. A kulturális élet publikációs fórumaira ugyanis nemcsak olyan művek kerülnek, amelyek egyetértünk, amelyek a szocialista eszmével azonos hűfokúak és sugárzóak, hanem olyanok is, amelyeket — mert bizonyos humánus értékeket mégiscsak hordoznak — mintegy tájékoztatóként a közönség elé bocsátunk, megtűnk. Emiatt sokaknak úgy tűnik, hogy a kulturális élet zárzavaros, áttekinthetetlen, elentmondásos. Valamikor „katonás rend” uralkodott itt; emlékezhetünk azokra az évekre. Ez a „rend” azonban nem a való élet melegét, színeségét, esetleg ellentmondásosságát képviselte — az életben, tudjuk, ilyen is van —, hanem bizonyos szűrkéséget, hidegséget, unalmat. S bár az igaz, hogy könnyebben el lehetett ebben igazodni, minden egyszerű, világos, áttekinthető volt, élettelenége mégis inkább taszította, mint vonzotta az embereket, érzelmi hatása, a tetszik, nevelőereje közel járt a nullához.

Mi van a közép-pontban?

Éppen ezért, ha mérlegre tesszük a kétféle művelődéspolitikát, figyelembe véve, hogy az egyik, amelyen már, szerencsére, túlhaladtunk, egyszerű, sőt valójában leg-többször szimplifikáló volt, míg a másik, a mai, bár bizonyos mértékűre, de jóval nagyobb hatású, nincs okunk sajnálni a régi. Az a bizonyos „katonás rend” ugyanis a kulturális élettől is idegen; a cél

HÉTKÖZNAPOK

A kételkedős vevőjog

A címben jelzett megá-lapításon nyilván senki sem csodálkozik el. Mindenki természetesen érzi, hogy a pénzértéke joga van kételkedni is. Például afe-lől, hogy megfelelő minőségű-e az áru. Vagy akár azazal kapcsolatban is támaszkodhat: elég friss-e, — ami a termékek egy részénél értékmérője a minőségnek is.

Az Idős néni, aiki a péksütemény friss voltát — „de egész biztosan friss?” — kétszer is tudakolta, még bosszúan ok-tatták ki az egyik belvárosi tizletben. A végén még ő kért elnézést, hogy ő csak azért bátorkodott érdeklődni, mert ugye, vannak

aliki azt mondják az áru-ra, hogy friss, mikor már egészen száraz. Az ő fogai pedig...

Nos, ha végeredményben puha süteményt kapott is a néni, egyáltalán nem volt igaza a sértődött el-adónak. Eppen, mert a ké-telkedős vevőjog, s a néni csak egyetlen meggyőzően csengő választ várt, nem érdemelt lenéző kioktatást.

Egy bizonyos: a kér-dezősködőnek nem kell rös-telnie az indokolt kíváncsi-ságot. Aká pedig a pult mögött áll, mindig késze-gesen álljon a vevő rendel-kezésére. Többek közt azért is mert nem utolsó keres-keelmi szempont, hogy a vevők hitelt adjanak az el-adók szavainak.

Prolongált szavatosság

Kettős állampolgárságról s egyéb kettőségekről már többször volt alkalmas hallani, kétszeres szavatosságról csak most, az új esztendőben.

Egészen pontosan: két-szeres szavatossági időről, azaz a szavatosság prolon-gálásáról. Hogy mit jelent ez? Magam sem tudom, így csak a tények leírására szorítkozom.

Tehát: adva van egy do-boz Csárdás sajt. Ömlez-tett, magyar gyártmány, a Baranya megyei Tejipari Vállalat terméke. A bé-lyegző azt mondja, hogy: szavatosság napja 970. 12. 30. — ami, gondolná a nyá-jas vásárló, a tavalyi de-cember harmincadik nap-jának felel meg.

Igen ám. De: van egy kevésbé elmosódott, kisebb

számjegyű bélyegzés is a Csárdásdoboz alján, Merő-legesen a másakra. Ez pe-dig azt mondja, hogy: 1971. jan. 10.

Főlvétődik hát a kérdés, melyik bélyegzőnek higy-gyen a jámbor vásárló! Egyáltalán: ki és milyen elv alapján nyomta rá a dobozra ezt a későbbi dá-tumot. Továbbá: új esztén-dei újdonság-e a szavato-s-ság prolongálása, vagy már korábban is előfordult, csak nem vettük észre?

A sajt egyébként fog-yaszthatóanq találattott, úgy, hogy mire e sorok megjelennek, már nem lesz a dobozban egyetlen darab sem. (Miert várja ki az ember január 10-ét?) A dobozt mindenesetre meg-örzőm. Kurjózunként.

S. M.

T. B.